

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei
Pe jumătate de an — — — 20 Lei

Apare odată în săptămână: Duminică.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada Eminescu N-rul 18.
Telefon pentru oraș și județ: 266.

Nr 4270/1925

GRIGORIE

din îndurarea lui Dumnezeu episcop ortodox al eparhiei române a Aradului, Ienopolei și al Hălmeagului precum și al părților anexate din Banatul-Timișan.

*Iubitului cler și tuturor credincioșilor din eparhia Aradului,
dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Hristos,
împreună cu salutarea noastră arhierescă!*

*„Iată stau la ușa și bat; de va auzi cineva glasul
meu și va deschide ușa, voi intră în ea și voi intra
cu el și el cu mine.”*

(Apocalipsa 3 v. 20.)

Podoaba lumii văzute, omul, este înzestrat de Dumnezeu cu diferite însușiri alese, prin cari trebuie să slujască Ziditorului său. De nici un folos nu ar mai fi luminătorii Cerului, dacă ar înceta să mai trimită lumină și căldură pe pământ. Astfel și omul cu însușirile lui alese nici un rost nu ar avea în lume dacă ar înceta să slujască lui Dumnezeu. Fără de sgomot, fără scopul de a fi văzut de oameni, creștinul adevărat trebuie să se asemene cu acele flori pe jumătate ascunse în iarbă, cari numai prin mirosul lor plăcut dau de știre că și ele trăesc pe lume.

Creștinul adevărat trebuie să răspândească numai bine în toate părțile. Căci dacă știința ne vorbește despre lemnul numit sandal, care răspândește un miros foarte plăcut, cu atât mai vădit în fața științei dumnezeiești, creștinul trebuie să se arate după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Pentru că omul să-și păstreze chipul și asemănarea cu Dumnezeu, a fost nevoie ca Dumnezeu să se arate în trup. A fost nevoie ca să se petreacă înduioșătoarele întâmplări din ieslea Vitelemului. A fost nevoie ca la Nașterea Domnului oastea îngerească să cânte: „Slavă lui Dumnezeu întru cei de sus, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire.” (Luca 2 v. 14.)

De pe buzele oștilor cerești, cuvintele acestea de pace s'au coborât pe buzele pământenilor. Deaproape douămii de ani le cântă

sfânta noastră biserică, pentru că doar pentru pacea lumii venise Mântuitorul. Și dacă totuși astăzi încă nu ne putem mângăia și bucura de adevăratele binecuvântări ale păcii, nu învățătura lui Iisus este de vină. Învățătura lui Iisus nu învață pe copil să rămână nepăsător față de mama ce plânge; învățătura lui Iisus nu ne învață să stăm nepăsători față de cel apăsător, să ne îmbogățim pe nedrept, să facem fapte vrednice de temniță și câte alte rele. Asemenea fapte săvârșește numai omul, care a lăsat păcatul să se furișeze în inima sa. Asemenea om este numai cel plin de iubire de sine, numai cel ce crede că prin binele semenului său, el va ajunge la rău. Dureros este să vedem azi mulți, nenumărați de mulți oameni stăpâniți de iubirea de sine, cari uită că și alții trebuie să trăiască; vedem nenumărați creștini cu numele numai iar nu și cu fapta. Vedem în viața de familie atâta neînțelegere și prin aceasta vedem loviturile ce se dau împotriva pietrii fundamentale a împărăției lui Dumnezeu care este familia. Vedem că în locul rugăciunii și muncii comune între bărbat și femeie își face loc ura nedumerită. Cuvântul iertării nu se arată pe buzele nici unuia dintre ei. Vecinii nu se iubesc unul pe altul ca adevărați creștini. În viața de obște, în viața de stat interesul personal de mulțori își ridică și el capul.

Și atunci? Atunci iubirii mei fii duhovnicești, credeți voi, că Praznicul Crăciunului este

praznic pentru toți dintre noi? Este oare destul că la Crăciun ne îmbrăcăm mai frumos ca altă dată? Este oare destul că vedem copiii mergând cu steaua și cu irozii? Nu iubiților, nu este destul. Sărbătoarea Nașterii Domnului ne aduce aminte adevăratul Crăciun, renașterea noastră, viața noastră cu Domnul. Nu este destul să știm urmările binefăcătoare ce le-a avut venirea Mântuitorului asupra omenirii. Nu este destul să știm, că a dispărut închinarea la zei, dacă noi ne închinăm la zeii plăcerilor de tot soiul. Nu este destul să știm, că venirea Domnului a luminat pe om asupra scopului său, dacă noi nu ne dăm seama că păcatul îndepărtează pe om dela adevăratul scop. Ce folos, că știm schimbarea făcută de Mântuitorul: că mulți au lăpădat plăcerile și au început viață curată, că cei cu avere și-au dus averile la picioarele Apostolilor, că în locul urei s'au umplut de dragoste creștină? Este și pentru noi de folos cunoașterea schimbărilor aduse de învățătura Mântuitorului, dacă lăpădăm și noi plăcerile și ducem o viață curată, dacă ne oprim din goana după averi și avem dragoste între noi.

Fără aceste schimbări în ființa noastră, ne paște păcatul fără cruțare. Ne paște păcatul pe care nu poate să-l vadă Dumnezeu. Un dascăl vorbea odată micuților școlari din școală despre Atotputernicia lui Dumnezeu, care toate le vede. Un școlar zise atunci: „Domnule învățător, eu știu un lucru pe care Dumnezeu totuși nu poate să-l vadă: păcatul!” Ei bine, iubiții mei fii duhovnicești, numai așa scăpăm de păcat dacă dăm sufletului hrana trebuitoare. Hrănirea trupului nu este jucărie, ci o lucrare care ne face cu putință să trăim. O lucrare tot atât de însemnată este și hrănirea sufletului din viața dumnezească.

În ce chip se face hrănirea aceasta ne învață tocmai sfânta sărbătoare a Crăciunului. Crăciunul este sărbătoarea iubirii creștine. Iubirea cea vecinică, Dumnezeu, s'a dat pe sine lumii, ca și lumea să se dea pe sine lui Dumnezeu, iubirea nemărginită. *Nu de aceea a venit Hristos în lume ca să știm și să mărturisim cu un adevăr mai mult, ci ca să ne nutrim cu viața Lui, să trăim viață nouă și din fii ai lumii trecătoare să devenim fii ai lui Dumnezeu.* Și dacă așa este, cum să nu primim pe Domnul în inimile noastre? Domnul ne zice tuturor:

„Iată stau la ușe și bat; de va auzi cineva glasul meu și va deschide ușa, voi intra la el, și voi intra cu el și el cu mine.” (Apocalipsul 3 v. 20).

Nu este mirare dacă nu se deschide o ușe în care nimeni nu bate; dacă se învârtosează o inimă, ce nu voește să se îmblânzească. Nu-i mirare că o comoară necăutată, rămâne ascunsă! Dar noi chiar în scriptură cetim ce zice Domnul: „Iată stau la ușe și bat.” Nici păcătosul, nici leneșul, nici cel vârtos la inimă nu poate zice: Nimeni n'a bătut la ușa inimii mele, Domnul n'a venit la mine! Nu fraților, asemenea desvinovățiri nu au nici un rost. Nu soarele este de vină că se face noapte, ci pământul care pleacă dela soare, și astfel dacă se face noapte în sufletul omului, e de vină omul că s'a întors dela Dumnezeu.

Să primim deci pe Domnul în inimile noastre. Mii și mii de cărări duc în fiecare zi spre Domnul. Trebuie numai ca noi să deschidem ușa când bate Domnul. Domnul bate la ușa inimii noastre cerând iubire: să o dăm; Domnul bate la ușa inimii noastre și cere iertare, jertfă, fapte bune, curățenie, să deschidem inima noastră. Căci greu ne-ar cădea nouă să batem la ușa cuiva și să nu ne deschidă! Ce va zice deci Domnul de noi, dacă nu-i deschidem? Ce va zice Domnul că s'a îngrijit ca prin Praznicul de Crăciun să ne deschidem ușa inimilor spre a-l primi iar noi, noi stăm nemișcați? Să deschidem deci inimile noastre, să vină Hristos și să cineze cu noi prin sfintele Taine în număr de șapte ale bisericii. Să deschidem inimile căci învățătura lui Hristos este mâncare pentru noi și să nu uităm că dacă nu primim mâncarea ce ni-se înbie, sufletul nostru va muri! În loc de ură, porniri urâte și gânduri necurate să primim pe Hristos ca mâncare duhovnicească precum copilul primește cu drag pâinea din mâna mamei sale.

Așa să facem iubiții mei fii duhovnicești. Să luăm pildă dela acei frați ai noștri din această eparhie, cari ortodocși buni fiind, m'au chemat să le sfîțesc bisericile în număr de 12, iar astăzi înalță întrânsele rugăciuni ferbinți către Dumnezeu. Și mai presus de toate să ne umplem inimile cu virtutea iubirii. Un rob negru din India se încreștinase și câștigase încrederea stăpânului său. Odată stăpânul îl duse la târg, ca să cumperé și alți robi. În piață eră și un bătrân istovit, iar robul a sfătuit pe stăpânul său să cumpere pe omul bătrân. Plecară acasă cu robul bătrân cumpărat, dar bătrânul în scurtă vreme se îmbolnăvi greu. Robul creștin i-a dat îngrijire frumoasă, dar stăpânul mirat zise: E tatăl tău sau prietenul tău, de-l îngrijești atâta? Robul zise: Nu stăpâne, nu-mi este nici tată, nu-mi este nici prieten, ci este vrăjmașul meu, căci m'a luat

dela părinți când eram mic și m'a vândut ca rob D-tale, dar eu trebuie să-l iubesc, căci zice Domnul: „Iubiți pe vrăjmașii voștri.“

Noi, cari nu suntem robi, cari suntem de mult creștini, avem puțința să urmăm întru toate învățăturile Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Să și urmăm acele învățături și atunci ne va învrednici bunul Dumnezeu să serbăm încă mulți ani fericiți sărbătoarea Nașterii Domnului în deplină mulțumire sufletească.

În nădejdea aceasta vă împărtășim binecuvântarea noastră arhierescă.

Al vostru al tuturor

Arad, în ziua Nașterii Domnului 1925

de tot binele voitor

Dr. Grigorie Gh. Comșa,
Episcopul Aradului.

Sfințirea bisericilor din Curtici și Mândruloc.

— Vizitații canonice în Macea și Cicir. —

Conform chemării Sale apostolice, P. S. Sa Domnul Episcop *Dr. Grigorie Gh. Comșa* merge înainte plin de încredere în izbânda finală, pe cărările indicate de idealul creștin. Duminecă în 6 Decembrie P. S. Sa a coborât pe un frig mare, însoțit de: P. C. S. protosinghelul Dr. Iustin Suciu, Mihai Păcățian și I. Cioară referenți consistoriali și redactorul nostru în frunța noastră comună Curtici, pentru a sfinți biserica de aici. În gara Curtici părintele Episcop a fost întâmpinat de protopopul tractual Tr. Vățian, preoții din loc I. Nicorescu, Z. Colceriu, mai mulți intelectuali și poporul comunei. Părintele Nicorescu a rostit următorul cuvânt de binevenire:

Preasfințite Părinte!

Precum odinioară învățăceii s'au bucurat văzând pre Domnul, de asemenea bucurie și dragoste sunt cuprinse și inimile noastre văzându-Te coborât în mijlocul nostru, mărite Ierarhe Grigorie. Vă admirăm zelul apostolic, care înfruntă zădăful verii și gerul iernii, care a-Ți venit la noi să ni deschide-Ți ușile bisericii noastre de nou pictate, ca să-o sfințiți pre ea.

Rogu-Vă, Preasfințite Părinte, lăsați-ne și nouă din untul de lemn al candelii Voastre, cu care V-a dăruit bunul Dumnezeu, ca să se aprindă în sufletele noastre tot mai mult dragostea de țară, de biserică și strămoșeștiile noastre tradițiunii spre întărirea tot mai mult a acestei comune dela frontiera țării și marginea diecezei Preasfințitei voastre. Noi în schimb vom aprinde lumina sufletului nostru, ca și oarecând cei din Troada când li-a predicat marele apostol Pavel,

spre urmarea adevărului și întărirea credinței bisericii noastre.

Primiți-Vă rog mulțumitele noastre pline de fiiască dragoste ce vi le aduc în numele comunei bisericesti reprezentată aici prin comitetul și sinodul parohial și-mi permite-Ți să Vă bineventez cu bineventarea sf. Scripturi: Bine e cuvântat cel ce vine în numele Domnului și să vă zic: Întru mulți ani Stăpânel

Răspunde concis P. S. Sa zicând că, cu dor a dorit să coboare în această comună dela frontieră că pe deoparte să întărească credința strămoșească pe de altă parte să cimenteze armonia socială între conducători și țărâtime. Înconjurat de călăreji sprinteni și în dangătul clopotelor P. S. Sa pleacă cu întreg ortegul la biserică unde la oare 9 și jum. se începe sf. slujbă. Pontifică P. S. Sa azistat de membrii din suită, de protoereul Vățian și preoții locului. Se face sfințirea apei după care P. S. Sa citește înghenunchiat o pătrunzătoare rugăciune înaintea sf. altar. Urmează așezarea sf. Moaște spălarea, ungerea cu sf. Mir, stropirea cu apă sfințită și înbrăcarea sf. prestol. Apoi încunjurăm biserica, se citesc cele 3 evanghelii se unge și stropește cu apă sfințită biserica în dreptul altarului, celor două străni și la ușa principală.

Răspunsurile liturgice le cântă bine și melodios corul de țărani de aici condus cu dibăcie de învățătorul Dragoș. În cursul sf. Liturghii se dă darul diaconiei candidatului de preot Petru Știopu care va preoți deocamdată în parohia Fădimac. La priceasnă părintele Episcop lese — urmat de preoțimea ce servește — pe amvon și rostește una din cele mai bune predici ce se ascuță la astfel de ocazii P. S. Sa ca un binecunoscut combatant a sectelor religioase, combate în mod sistematic, învățăturile greșite ale acestor sectari, cari ne fac ravagii destule aici la granița de vest a patriei. Părintele Episcop apelează la oamenii inteligenți și la frunțașii țărani ca toți să treacă peste prejudițiile personale și în bună armonie să se bizuiască să readucă în sânul bisericii pe fiii cari au apucat alte drumuri.

Biserica din Curtici este relativ mică în proporție creștinilor de aici. Căci o comună cu 6500 locuitori în continuă creștere are lipsă de o biserică de două ori așa mare. Ne surprinde însă foarte plăcut frumsețea picturilor din această biserică lucrată cu o măiestrie ce mulțumește și pe cel mai rafinat specialist în domeniul acestei arte. Tablourile de pe iconostas și de pe pereții bisericii reprezintă foarte fideli scenele legate de viața Mântuitorului. Laudă și recunoștință se cuvine autorului, care este profesorul dela liceul Moise Nicoară din Arad I. Toader, fiul diecezei noastre, care va fi solicitat să ne picteze și alte biserici din eparhie. Aici amintim că prof. Toader este învățăcelul vestitului Șmighelschi, cu care a lucrat împreună și la pictura catedralei din Sibiu.

Terminată sf. liturgie, la oarele 2 ne îndreptăm spre castelul marelui proprietar Dr. Adam Iancu, unde

ni se servește masă de post, unde sunt invitați preoții locului și șefii diferitelor autorități din Curtici. — În cursul mesei stăpânul casei Dr. Iancu rostește un discurs plin de însuflețire, în care își arată satisfacția că P. S. Sa noul Episcop al diecezei noastre duce o luptă sublimă pentru intențificarea vieții religioase din eparhia noastră bântuită de secte, și îi dorește cele mai mulțumite succese. Răspunde P. S. Sa spunând că cel mai scump ideal îl are ca să vestească percepțiile Mântuitorului între oameni. Își ține de datorie să facă un nou apel la toți curțiceni fără deosebire de rang, să se înșirue cu toți sub steagul sf. cruci și în bună armonie și înțelegere să caute să restabilească aici la graniță armonia religioasă, reducând la vatra credinței pe toți fiii rătăciți.

Părintele Episcop se întretine cu mai mulți țărani de aici, apoi pleacă la Macea.

Măcenii au trimis înaintea P. S. Sale o ceată frumoasă de călăreți cari încunjură trăsura ce duce pe înaltul prelat. La hotarul comunei așteaptă popor mult cu trăsuri. Părintele Episcop este binevenat de învățătorul Miloiu. Naintea bisericii ne așteaptă popor foarte numărös. În ușa bisericii apare îmbrăcat în ornate cu sf. evanghelie și cruce preotul R. Oancea și prin cuvinte înțelepte bineventează pe arhipăstorul nostru. După răspunsul P. S. Sale intrăm în sf. biserică unde se servește vecernia cu rugăciunea de deslegare citită în ghenunchi de părintele Episcop, apoi preotul locului prezintă următorul raport despre starea parohiei Macea:

Prea Sfințite Domnule Episcop!

Sufletul țăranului nostru din această parohie, pătruns fiind de acelaș conservatism psihic cunoscut la Români, a rămas aproape acelaș până în zilele noastre, credincios vechilor tradiții moștenite dela predecesorii săi, cu toate frământările grele de cari au fost încercați, în vremurile vitrege din trecut.

Unitatea sufletească a mers mână în mână cu unitatea națională, până în timpurile mai nouă (circa anul 1895) când ingerințe străine și alte împrejurări interne deschiseră o rană sângerândă sufletească: activitatea sectelor, care a progresat într-o anumită măsură, până în anul 1923, când subsenatul a preluat conducerea agendelor acestei parohii, dela cari dată sectarismul se află într-o deplină stagnare. Abstrăgând dela acest defect, care se mai menține, datorită alor 3-4 persoane *interesate* (și care defect avem o justificată nădejde a-l vedea micșorându-se, în curând, ba chiar nimicindu-se total) turma deptcredincioșilor noștri de azi, este tare în ce privește simțămintele de păstrare a credinței noastre dreptmăritoare ortodoxe. Interesul față de biserică se manifestă în măsură largă, cuvântul Domnului se ascultă cu sete și o tendință de înviorare cuprinde toate spiriturile. Viciurile de alcool sunt izolate, al concubinaților descrește în mod simțitor, iar conduita tineretului este coresponzătoare. În

vederea unei educații solide pentru tineret etc. și înobilarea moravurilor sănătoase în popor, avem deja proiectat planul unei case culturale, care în curând se va pune în zidire) precum și planul de reorganizare a vieții sufletești. Iar în curând sperăm să servim Preasfinției Voastre probă vie și puternică despre întruparea avântului descris mai sus, constituind aci la graniță o citadelă puternică și însuflețită a sf. noastre biserici, cu atât mai vărtos, cu cât neobostul și entuziasmul Vostru apostolat, potențează enorm modesta noastră însuflețire de muncă și înălțare sufletească.

După aceasta rostește P. S. Sa o predică plină de învățături creștinești, care face adâncă impresie asupra ascultătorilor cari abia încap în biserică.

Biserica de aici reclamă o radicală renovare. Această comună biserică încă este bântuită de secte, dar și mult hărțuită în trecut de unele asperități personale. Acum avem aici un preot inteligent, care prin tactul său pastoral a calmat spritele.

Dela Macea ne reîntoarcem la Curtici la Dr. Alămorean prieten vechiu al P. Sf. Sale și la casa preotului Nicorescu, unde ni-se servește un ceai, iar seara la oarele 8 P. S. Sa încunjurat de dragostea curțiceniilor se reîntoarce cu suita Sa la Arad.

Abia întors în seara zilei de 6 I. c. din Curtici, Prea Sf. Sa Părintele Episcop Grigorie în 8 I. c. a continuat drumul apostoliei, întărind deasfădată sufletele credincioșilor din Mândruloc și Cicir.

Prea Sf. Sa pleacă din gara Arad, cu suita sa, la oarele 8 dimineața, cu motorul. Termometrul arată 14 grade sub zero, dar înaintea Prea Sf. Sale primează setea de lumină a eparhițiilor săi față de orice neplăcere exterioară. În suită se găsesc: Prea Cuv. Sa părintele protosinghel P. Morușca, egumenul mănăstirii Hodoș-Bodrog, părinții asesori consistoriali: M. Păcățianu, D. Muscan, I. Cioară, părintele protopop T. Vățian, profesorul seminarial Dr. N. Popovici, membrii corului „Armonia” din Arad, în frunte cu dirigintele A. Lipovan, profesor seminarial, avocatul Dr. Stoinescu etc.

La oarele 8 și jum. sosim la Mândruloc, unde Prea Sf. Sa este așteptat înaintea bisericii de credincioșii acestei parohii fruntașe, în număr mare, în frunte cu preotul Iosif Pascu, nou alesul paroh de acolo. După frumoasele cuvinte de bineventare rostite de păr. Pascu, Prea Sf. Sa răspunde că cu dragă inimă a venit să le sfințească biserică renovată. Apoi Prea Sf. Sa este condus la locuința preotului Pascu, iar în biserică începătoare se face sfințirea apei, pontificând păr. protosinghel P. Morușca cu asistența celor din suita episcopicească, atașându-se și preoții: Petru Pele din Miniș, R. Vățian din Ghloroc, D. Popa și N. Țandru din Cuvin, V. Felnecan din Sâmbăteni, I. Ardelean și I. Marșieu din Micălaca și I. Pascu din Mândruloc. La oarele 9¹/₄ sosește la biserică Prea Sf. Sa Părintele Episcop, primit fiind înaintea ușilor de

către toți preoții celebranți, îmbrăcați în ornate și de un număr foarte mare de credincioși.

Se încep ceremoniile prescrise pentru sfințirea bisericii, pontificând însuși Prea Sf. Sa Păr. Episcop. După încunjurarea bisericii cu cetirea celor 3 evanghelii, stropirea cu apă sfințită și ungerea cu sf. mir, urmează sf. liturghie. Vocea puternică, vibratoare a Prea Sf. Sale și acordurile melodioase și artistice ale răspunsurilor executate de corul Armonia creiază o atmosferă înălțătoare de suflete în biserica tixită de lume. Intre oaspeți se află și mulți intelectuali, între cari dl primnotar al județului Arad, V. Boneu, dnii revizori N. Cristea și Olariu, dl. pretor Todor, dnii notari Albici din Mândruloc și Popa din Șiria, parohul din Reșița Dr. I. Ieremia, dl judecător de tribunal din Timișoara Dr. N. Ieremia, dl G. Ieremia, student la facult. de teologie din Cernăuți, dnii învățători Colțău din Mândruloc, Drăgan din Căcicir, Mihața din Ghioroc și alții.

În cursul sfintei liturghii Prea sf. Sa sfințește întru presbiter pe diaconul Petru Știopu, iar la priceasnă, încunjurat de toți preoții slujitori, iese înaintea altarului și ține una dintre cuvântările sale cele mai frumoase. Plecând dela ideea că la temelie tuturor acțiunilor morale trebuie să stea jertfa, arată că credincioșii din Mândruloc, prin jertfele aduse pentru renovarea bisericii, și-au îndeplinit datoria față de legea strămoșească și față de casa lui Dumnezeu, singurul loc, în care creștinii se pot închina lui Dumnezeu în forma cea mai potrivită și cu mai mare folos pentru mântuirea sufletului. Dar credincioșii noștri din Mândruloc de fapt sunt vrednici și de toată lauda, fiind că cheltuelile renovării bisericii, în sumă de peste 400.000 lei, au fost acoperite aproape în întregime prin repartiția asupra lor Sămânța împrăștiată de regretatul lăncu Ștefănuț, fost preot de model, produce roade continue. Avem nădejde fermă, că păr. Pascu se va dovedi urmaș vrednic, înmulțând tot mai mult tezaurul virtuților creștine din aceasta parohie.

La sfârșitul sf. liturghii P. Sf. Sa Păr. Episcop le procură credincioșilor încă o bucurie prin împărțirea broșuri din „Biblioteca creștinului ortodox”.

După terminarea serviciului religios, preotul Pascu oferă oaspeților o masă bogată de post.

La oarele 3 $\frac{1}{2}$ P. S. Sa Păr. Episcop, însoțit de cei din suită, la care se alătură și dl primnotar județean Boneu și dl pretore Todor, pleacă în trăsuri spre Căcicir, ca să viziteze și parohia din această localitate. Înaintea sf. biserici P. S. Sa este primit de vrednicul paroh local Const. Mihulin, încunjurat de un frumos număr de credincioși. Intrăm cu toții în biserică, care face impresie plăcută prin curățenie și bună rânduială. Altcum este zidită în același stil, ca acee din Mândruloc. P. S. Sa Păr. Episcop, asistat de Păr. protosinghel Morușca, protoiereul Vățian, parohul Mihulin, și diaconul I. Cioară, oficiază un serviciu religios scurt, după care rostește o cuvântare

presărată de învățături folositoare și de pilde convingătoare. Și aici împarte credincioșilor mai multe broșuri de propagandă religioasă.

Preotul C. Mihulin, oferă oaspeților în locuința sa un ceai, după care Părintele Episcop însoțit de dl primnotar Boneu, de Păr. protosinghel Morușca și de Păr. Cioară, se întoarce cu automobilul la reședința sa din Arad. Cei din suită s'au întors cu motorul dela oarele 7 $\frac{1}{2}$ seara.

Mai amintesc că dl primnotar județean Boneu, însuflețit de sentimente de dragoste față de biserică, a oferit Prea Sf. Sale suma de 2000 Lei pentru augumentarea fondului de propagandă religioasă.

Sfințirea bisericii din Mândruloc este cea a 12-a efeptuită de Prea Sf. Sa Episcopul Grigorie, în scurta răstimp de păstorire de $\frac{1}{2}$ an. Bunul Dumnezeu să-l învrednicească de sănătate deplină și să-l mențină în putere spre a putea continua opera începută pentru întărirea credinței străbune în eparhia noastră.

Școala mănăstirească.

În ziua Sf. Apostol Andrei, la 30 Noemvrie a. c. s'a deschis noua școală mănăstirească, în sf. Măstire H.-Bodrog, cu 11 ucenici, sub patronajul P. S. Sale Părintelui Episcop Grigorie al Aradului și sub conducerea P. C. Sale Păr. Protosinghel Policarp, starețul sf. Măstiri.

Scopul școlii, după noul regulament de funcționare, votat de soborul mănăstiresc este, ca să pregătească, prin educație religioasă și cultură creștinească tinerii cu înclinări religioase, din eparhia Aradului — și din alte eparhii, cari ar veni la învățătură — pentru a-se dedica vieții monahale și întrucât nu s'ar putea hotărî la vreme, să și închine viața sfintei mănăstiri, să poată fi aplicați în slujba bisericii și a neamului, după destoinicia lor.

În acest scop, pe lângă învățătura creștină potrivită cinului monahal și pe lângă cultivarea vieții religioase, școala va îmbrățișa următoarele ramuri de activitate: 1. pregătirea ucenicilor în spirit de apostolat religios și de misionarism împotriva sectelor; 2. pregătirea în tipic și cântarea bisericăască; 3. instrucția teoretică și practică pentru viața gospodărească, cu fermă de economia câmpului, creșterea vitelor de soiu și de lapte, cultura de vie și de pomi, grădinarie, albinărit, pescărit etc; 4. cultivarea semințelor de zarzavat, pentru provederea trebuințelor de grădinarie ale școlii; 5. susținerea unei tipografii pentru tipărirea de cărți bisericăști și de alte publicații religioase; 6. legătorie de cărțile tipărite; 7. aranjarea unei fabrici de luminări de ceară, pentru trebuințele bisericilor, spre a stăvili comerțul cu lumânări din material dăunător sănătății și curățeniei din biserică; 8. înființarea de ateliere de meserii, potrivite în cadrele sf. mănăstiri; 9. înființarea și susținerea unui azil pen-

tru bătrâni și neputincioși, a unui sanator popular și a altor așezăminte de caritate creștinească...

Acestea și alte ramuri de activitate vor fi îmbrățișate, unele dela început, altele pe rând, în măsura îngăduită de mijloacele materiale și de personalul, de care va dispune sf. mănăstire.

Școala de pregătire e întocmită cu un curs de 3 ani, cu 3 clase obligatorii, după cari, cei ce vor vrea să se specializeze vor urma un alt curs de 2—3 ani, după trebuință.

Instrucția teoretică și practică, în afară de personalul sf. mănăstiri, va fi provăzută de persoane didactice și de specialitate și din afară de sf. mănăstire, în deosebire de către unii, dintre părinții asesori consistoriali, profesori ai institutului teologic și de preoți trimiși din apropierea sf. mănăstiri.

Școala va avea în deposit permanent, pentru desfacere între vizitatori, cărți edificatoare de suflet și publicații potrivite a servi propaganda religioasă, imagini pioase, icoane sfinte și alte obiecte sacre, sau potrivite a desvolta pietatea, ca metanii, cruciulite etc.

După pregătirea cuvenită, conducerea sf. mănăstiri, va aranja misiuni religioase, serbări și conferențe pe sate, cu concursul ucenicilor și a persoanelor didactice, pentru trezirea sentimentului religios în popor și ferirea lui de rătăcirile sectare.

Sfințirea provizorie a bisericii din Dubochi-Nadăș.

Mare bucurie a fost pentru enoriașii noștri de aici sfințirea bisericii, care a avut loc în ziua de 29 Noemvrie. Locașul sfânt de aici a avut lipsă de o reparațiune radicală. După terminarea lucrărilor a avut loc sfințirea, cu o solemnitate și bucurie deosebită — disonanță a fost numai timpul neplăcut. — P. S. Sa Domnul Episcop a fost reprezentat prin P. On. Domn protolereu Dr. P. Țiucra din Timișoara. În comuna Herniacova s'a atașat convoiului părintele R. Furdul și notarul cercului A. Bugariu cu o trăsură trasă de 4 cai. Călătoria cu toată furtă vâzduhului a decurs fără nici un accident. Ajunși la Nadăș d-l protolereu împreună cu d-l pretor de plasă F. Brașovan și întreagă sulta au fost primiți în casa ospitală proprietarului Locotenentul Pantelle Mihail, unde li-s'a servit un vin cald, desamorțindu-se de frigul ce-i străbătuse. Tot aici li-s'a servit cina și au fost încuarțirați peste noapte.

Duminecă dimineața clopotele chemau enoriașii la mărețul act a-l sfințirei, care se fixase la orele 8. Precis la acest timp sosesc d-l protolereu și părintele R. Furdul. Poporul aștepta cu nerăbdare acest măreț act. După sfințirea apei s'a stropit biserica și întreagă asistența apoi a înconjurat biserica și stropit cu apă sfințită.

S'a început S-ta liturghie săvârșită de dl Dr. P. Țiucra și preoții R. Furdul, V. Lugojan și N. Popa. Răspunsurile au fost executate frumos de corul țăranilor, condus de dl învățător A. Luțai, care trece drept un măestru în arta cântării.

La priceasnă ține predica plină de învățături și îndemnuri dl protolereu Dr. P. Țiucra, îndemnând poporul a ține la legea noastră strămoșească și frumoasele noastre obiceiuri, sbiciește în altă parte alcoolismul și nefastele lui urmări, prinde mai multe momente din viața țăranului — dovedindu-se un bun cunoscător a sufletului țăranului nostru.

După liturghie s'a servit o masă în școala din loc, unde corul a delectat asistența cu cântări religioase armonios executate.

La orele 3 d. m. dl protolereu și întreaga suită pleacă între manifestele de dragoste a enoriașilor noștri.

Biserica este zidită la poalele unei coline în mijlocul comunei predominând întreg satul, este zidită din cărămidă, și din cauza vitregiei timpul era aproape de demolare. Inșă din vrednicia celor abia 100 de familii ce avem aici s'a readus în așa stare solidă și frumoasă că ar putea face cinste ori cărei comune mai mare și bogată. În decursul lucrărilor împreunate cu repararea, acești fii bravi a bisericii au dat dovadă de cele mai fanatice sentimente de iubire a legii strămoșești, emulând săracii cu cei mai înstăriți în a-și da obolul de ban și muncă pentru scopul fixat. În deosebi a fost frumos gestul că cele 40 care din comună de 2 ori au parcurs drumul până la Bazos, depărtare de 26 km. după nisip din râu — fără nici un murmur, iar suma eiectată, aproape unasută mii Lei, a încurs până la ultimul ban. — Merită toată lauda atât acești fii a bisericii noastre, cât și păsterul lor sufletesc preotul N. Popa din Busad, care a condus această lucrare cu multă dibăcie și conștientiozitate.

Păcat că acești bravi fii a bisericii nu au conducătorul în mijlocul lor!

Raportor.

Cerc religios în Leucușești.

În 26 Noemvrie a. c. s'au ținut adunarea cercului rel. în Leucușești, când au ținut și învățătorii din jur adunarea cer. cult. tot aici.

Utrenia am făcut-o cu subscrisul cu păr. I. Me-delean din Răchita. Iar liturgia am săvârșit-o în sobor, de noi doi și de preoții: Pavel Văcărescu din Ohaba I, Ioan Căpitan din Cladova și Ioan Balint din Pădurani. După sf. liturgie am săvârșit taina Sf. maslu. S'au adunat din taxe benevole, dela credincioși suma de 500 Lei, din care 200 Lei am expedit azi cu poșta la adresa Adm. Cassei diecezane, pentru

fondul de propagandă. Restul de 300 Lei l-am dăruit sf. biserici din loc.

Învățătorii au luat parte cu toții și au cântat în strană.

Predica ocazională a ținut-o pâr. I. Căpitan, explicând evang. zilei, combatând unele porniri rele ale credincioșilor.

După sf. maslu a urmat prelegerea practică, la care am luat și noi parte. Inv. local V. Sârbu au fost viu felicitat pentru rezultatul obținut. A urmat masa. Învățătorii la inv. local, iar preoții la preotul local. Nainte de masă s'au ținut conferințele intime.

La oarele 3 p. m. s'au început adunarea populară în sala de învățământ cu un bogat program.

Cuvântul de deschidere l'a rostit inv. dir. G. Ugliș preș. cerc. Inv. local Sârbu a delectat poporul cu diferite cântări, monolog, dialoguri, trialoguri, executate de elevi. Pâr. Medeleanu a ținut o cuvântare frumoasă, arătând defectele morale sociale înrădăcinate adânc în viața socială și remediile pentru stărpirea lor. Arată legătura dintre biserică și școală. Indeamnă poporul să ridice casă culturală, care ar fi al 3-lea focar de lumină. A fost viu aplaudat de ascultători.

Inv. G. Ugliș a arătat frumuseța portului național și a îndemnat prin sfaturi înțelepte maicele române ca să-și păstreze portul național. Să nu să îmbrace în zdrențele cumpărate dela străin, ci să se îmbrace și pe viitori în haine țesute și cosute de mâinile țărâncii române.

De încheiere am vorbit eu poporului. Le-am arătat însemnătatea zilei, spunându-le între altele, că sunt datori să mulțumească lui Dzeu, că i-a învrednicit să aziste la o adunare așa de măreață și frumoasă. I-am îndemnat să fie cu iubire și cu dragoste către preoțime și învățătorime penitrucă preotul cu inv. muncesc neîncetat pentru fericirea poporului. Să alege cu mic cu mare decât ori li se vestește, că se vor ține astfel de adunări, de unde vor putea culege învățătură bune și folositoare.

Le-am mulțumit pentru participare l'a aceasta adunare. Stima, iubirea și dragostea ce ne-ați dat nouă astăzi să refere la Mântuitorul Isus, căci noi în a Lui nume am venit la DV. — Poporul satisfăcut și mângăiat sufletește s'au depărtat la ale sale. Iar noi mulțumiți, că și de data aceasta am putut să-măna sămânța cea bună în ogorul inimilor însetate după învățătură, zicându-ne la revedere în Remetealuncă, am plecat spre vetrele noastre.

Ioan Trițu, preot, preș. Desp. Belinț.

INFORMAȚIUNI.

Personale. Duminecă în 13 a. c. P. S. Sa părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa, pleacă la București, la ședințele sf. Sinod, de unde se va reîntoarce prin 20 luna curentă.

Dăruiri la fondul de propagandă. Domnul Vasile Boneu primnotarul județan, a dăruit la „fondul de propagandă religioasă” suma de lei 2000, ca cunună

eternă pe sicriul socrului său decedat Nicolae Gregorovici.

Tot la fondul de propagandă religioasă a dăruit Iosif Turcu, cu privilegiul introducerii sale ca preot-capelan în Vărădia, suma de 1000 Lei.

Șezătoare la Internatul de fete. În preseara Sf. Nicolae d-șoara Tulia Bogdan, directoara internatu'ul nostru de fete, a avut buna inspirație de-a aranja cu elevele o șezătoare culturală. Au participat P. S. Sa părintele Episcop Grigorie și un public select.

A plăcut mult colindele cântate cu mult simț de corul fetelor, apoi poeziile bănațene, declamate cu pășire sigură de eleva din cl. VIII E. Peica. Tabloul dela țară aranjat cu gust, încă a impresionat publicul. La fine P. S. Sa domnul Episcop a cuvântat despre creșterea fetelor și viitorul ce le așteaptă în sânul neamului românesc.

Societatea academică a teologilor români din Cernăuți s'a constituit în modul următor:

Președinte: Tanasicine Mitrofan. Vice-președinte: Săndulescu Gheorghe. Secretar I: Iercoșan Tiberius. Secretar II: Țățu Gheorghe. Cassar: Găitan Modest. Bibliotecar: Belu Dimitrie. Econom: Verbițchi Nicola. Controlor: Țincoca Iosif. Președ. com. Revizuit: Popescu Gavril. Președ. secției muzic.: Isar Eugen. Președ. secției literare: Țățu Gheorghe.

Mulțămită. Pentru repararea și împodobirea bisericii din D.-Nadăș, au binevoit a contribui următorii marimonioși domnii: Mihail Pantelie propr. locotenent 10.000 Lei, Fond. cult. județan 40.000 Lei, N. Popa 1000 Lei, Antoniu Bugariu notar 1000 Lei, Albert Meister adm. de moșie 1000 Lei, Iosif Chișin învățător 1000 Lei, Arcadie Cizmaș propr. 1000 Lei, Todor Tolnai sub. adm. de moșie 500 Lei, Moise Stângaciu pădurar 500 Lei, Rudolf Boscovici comerciant 500 Lei, George Poneski mecanic 500 Lei, apoi Locotenentul dela jandarmi din Timișoara Petre Toma un chivot și două sfeșnice în preț de 6500 Lei, Floare Stoiu una evanghelie în valoarea 360 Lei, Vasile Simiei și soția Elena una cruce de metal în valoare de 750 Lei, Iovan și George Topală icoana învierii în valoare de 375 Lei, Nicolae Topală una copie în valoare de 250 Lei, Paraschiva Simiei și fiul Vasile un vas pentru apă caldă în valoare de 150 Lei. Generoșilor dăruitori pe această cale le aducem cele mai calde mulțămiri. Bunul Dumnezeu să le răsplătească după a Sa înaltă înțelepciune.

D.-Nadăș, la 1 Decembrie 1925.

Pentru comitetul parohial:

Nicolae Popa, adm. par. cond. of. par.

Dr. prof. Bogdan Duică își va dezvoltă interesanta conferință despre *literatura viitorului*, sub eghida Asociațiunii Astra, Duminecă în 13 Dec., la orele 5, în Palatul Cultural. — *Intrarea este gratuită.*

Părinte, ai citit *Biserica Activă I: Predica-Catheză cu schițe și prelucrări* de Pr. Caius Turicu prof. de teologie Arad? Costă 30 Lei numai, dar în schimb îți indică calea predicii noi, active pe care o poți însuși în cel mai scurt timp.

CONCURSE.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante: **Chertiș**, să publică concurs cu termen de **30 zile**.

Parohia este de cl. II. cu următoarele venituri:

1. Sesia întregită la 32 jugh., situată în 5 locuri.
2. Casă parohială. 3. Bir și stole legale.

Alesul va catehiza fără altă remunerație, va predica regulat și va plăti contribuția după beneficiul său.

Reflectanții cu cvalificație de cl. II. î-și vor înainta recursurile pe calea oficiului ppt. din Buteni și vor satisface datorințelor regulamentare. Reflectanții din alte dieceze vor produce literile dimisionare și consenzul Arhiepiscopului nostru, că pot recurge la această parohie.

Nicolae Hada
preș. com. par.

Ioan Roșu
notarul com. par.

În conțelegere cu: *F. Roxin*, protopresbiter.

—□—

1—3

Concurs repetit. În conformitate cu ordinul Ven. Consistor Nr. 3550—1925 se publică din nou concurs cu termen de **45 de zile** dela prima apariție în „Biserica și Școala” pentru îndeplinirea postului de capelan temporal cu dreptul de succesiune pe lângă parohul deficient Valeriu Magdu din Ecica (jud. Torontal; Reg. S. H. S.)

Venitele parohiei sunt:

1. Una sesiune parohială, constatătoare din jug. cad. pământ arător.
2. 250 dinari până la regularea definitivă a birului.
3. Stolele legale.

Din venitele înșirate capelanul va beneficia jumătate având să supoarte toate dările publice după beneficiul său și să catehizeze la școlile primare din comună.

Parohia este de clasa I, dar se admit și recurenți cu cvalificație de clasa II.

Recursurile ajustate regulamentar se vor adresa către comitetul parohial din Ecica și se vor înainta oficiului parohial din Sarcia (Sarca; j. Torontal; Reg. S. H. S.), iar reflectanții pe lângă observarea strictă a §-ului 33 din Regulamentul pentru parohii se vor prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătoare în sf. biserică din Ecica, ca să-și arate dexteritatea în cele rituale și oratorice. Concurenții din alte dieceze vor avea să producă act de legitimare dela P. S. Sa D-1 Episcop al Aradului, că pot recurge.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Gherasim Andru*, adm. tractual.

1—3

Publicațiune.

Grădinăria Orașului Arad vinde pe preț convenabil mlădițe de nuci buni spre plantare.

Informațiuni se dau de *Șef-grădinarul orașului*.

A v i z.

Se aduce la cunoștința On. public, autorităților publice și autorităților bisericești, că am deschis un birou de

„ARCHITECTURĂ și CONSTRUCȚIUNI”

instalat visa-vis de gara CFR. Arad.

Executăm tot felul de planuri și devize pentru locuințe, școli și biserici și alte lucruri cari aparțin arhitecturii, totodată și întreprindem orice lucrări de această ramură.

Cu stăimă:

DAN și DRECIN,

Birou de Arhitectură și Construcțiuni.

In editura **Librăriei diecezane din Arad** a apărut:

CALENDARUL DIECEZAN PE ANUL 1926

cu următorul conținut: Cronologia, sărbători și alte zile schimbăcioase, Posturile, Deslegări de post, Parastase oficioase, Sărbători naționale, zile de repaus la judecătorii, Regentul anului, Anotimpurile, Partea calendaristică, *Tabloul cel mai exact și complet al târgurilor din Crișana, Banat și Ardeal*, și o parte literară instructivă, împodobită cu mai multe clișee. **Prețul unui exemplar 12 Lei, iar a celui cu șematismul diecezel Arad 14 Lei.**

A v i z.

Cu onoare aduc la cunoștință onoăratului public și autorităților bisericești, că în Arad, str. Românilor Nr. 7, am deschis un *birou tehnic de arhitectură; construiesc orice planuri de casă, școli și biserici împreună cu devizele (preliminare) lor, mai departe execut colajonări de totfelul de lucrări de zidiri și întreprind totfelul de lucrări tehnice, clădiri etc.*

Cu stăimă:

Teodor Cioban,
arhitect.

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial
Censurat: **Prefectura Județului.**